

BORNHOLMS
REGIONSKOMMUNE

Regnskab 2015

Årsberetning

Økonomi & Personale

INDHOLD

Borgmesterens forord

Påtegninger

Ledespåtegning

Revisionspåtegning

Kommunens årsberetning

Hoved- og nøgletal

Anvendt regnskabspraksis

Driftsregnskab:

- Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)

Balance

Noter til driftsregnskab og balance:

- Note 1, Skatter, tilskud og udligning
- Note 2, Personaleoversigt
- Note 3, Overførte bevillinger
- Note 4, Anlægsoversigten
- Note 5, Langfristede tilgodehavender af aktiver og ejerandele
- Note 6, Finansieringsoversigten
- Note 7, Udvikling i egenkapitalen
- Note 8, Langfristet gæld
- Note 9, Forsyningsvirksomheder
- Note 10, Kautions- og garantiforpligtelser samt eventualrettigheder
- Note 11, Omlægninger og rentesikring m.v.
- Note 12, Nærtstående parter
- Note 13, hensatte forpligtelser og kommunens selvforsikringsordninger

Bemærkninger til regnskabet

- Omkostningskalkulationer vedr. personlig og praktisk bistand
- Opgaver udført for andre myndigheder
- Ændringer i anvendt regnskabspraksis

Forord

Regnskab 2015 for Bornholms Regionskommune

Regnskabsresultatet for 2015 udviser et overskud på 68,7 mio. kr.

Det skattefinansierede område viser et overskud på 64,1 mio. kr. og forsyningsområdet et overskud på 4,5 mio. kr. Der er afholdt anlægsudgifter for 69 mio. kr. på det skattefinansierede område og 4,3 mio. kr. på forsyningsområdet.

2015 var et godt år for Bornholm.

Vi fik bedre betingelser for færgesejladser, Bornholm var vært for et Folkemøde, der rakte langt ud over landets grænser. Desuden kom der flere jobåbninger og flere valgte Bornholm til så flyttebalancen for første gang i mange år var positiv.

2015 var også et godt år for Bornholms Regionskommune.

Vi oplevede færre bornholmere på offentlig forsørgelse og flere med en fod på arbejdsmarkedet. Vi fik endnu en ny børnehave og så fik vi truffet beslutning om en ny bornholmsk folkeskole med tidssvarende læringsmiljøer. Der blev også gennemført en analyse på ældreområdet, som dannede baggrund for et meget stort omlægningsarbejde, der skal give nye muligheder for at sætte borgerens egne kræfter i spil.

Vi er kommet langt.

Borgmester Winni Grosbøll

Ledelsespåtegning

Økonomi- og Planudvalget har den 19. april 2016 aflagt årsregnskab for 2015 for Bornholms Regionskommune til kommunalbestyrelsen.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Social- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver kommunalbestyrelsen hermed regnskabet til revision.

Bornholms Regionskommune, den 19. april 2016

Borgmester
Winni Grosbøll

Kommunaldirektør
Laila Kildesgaard

Revisionspåtegning

Vi har revideret årsregnskabet for Bornholms Regionskommune for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2015. Årsregnskabet jfr. siderne 3 – 25 i Regionskommunens Årsberetning 2015, og siderne 3 – 29 i ”Regnskab 2015 Regnskabsbemærkninger” og siderne 3 – 7 og 212 – 213 i ”Regnskab 2015 Specifikationer til årsberetningen”, omfatter anvendt regnskabspraksis, regnskabsopgørelse, balance og obligatoriske oversigter. Årsregnskabet er udarbejdet efter kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. (med følgende hovedtal):

- Resultat af ordinær driftsvirksomhed på 133,1 mio. kr.
- Resultat af det skattefinansierede område på 64,2 mio. kr.
- Aktiver i alt på 3.520,4 mio. kr.
- Egenkapital i alt på -2.230,6 mio. kr.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision mv. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav

ifølge dansk revisorlovgivning, god offentlig revisionsskik, jf. lov om kommunernes styrelse og kommunens revisionsregulativ. Dette kræver at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for Regionskommunens udarbejdelse af et årsregnskab. Formålet hermed er, at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af Regionskommunens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2015, i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget - og regnskabsvæsen, revision m.v. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysning om forståelse af revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. medtaget det af kommunalbestyrelsen godkendte resultatbudget for 2015 som sammenligningstal i årsregnskabet for 2015. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Roskilde, den 15. juni 2016

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Per Lund	Verni Jensen
Statsautoriseret revisor	Registreret revisor

Hoved- og nøgletal

Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal (mio. kr.)	Regnskab 2011	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Regnskab 2014	Regnskab 2015
Regnskabsopgørelsen (udgiftsbaseret)					
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	62,6	59,5	-18,3	116,9	133,1
Resultat af det skattefinansierede område	-151,7	-63,9	-179,9	30,4	64,2
Resultat af forsyningsvirksomheder, drift	9,1	15,2	9,8	11,3	8,8
Resultat af forsyningsvirksomheder, anlæg	-41,1	-9,2	0,0	-7,7	-4,3
Resultat i alt	-183,7	-57,9	-170,2	33,9	68,7
Balance, aktiver					
Anlægsaktiver	2.908,6	3.315,9	3.393,5	3.373,7	3.380,9
Omsætningsaktiver	-94,7	-51,3	69,0	39,9	60,6
Likvide beholdninger (inkl. placering i investeringsforening)	98,5	97,3	-91,8	-14,0	78,9
Balance, passiver					
Egenkapital	1.673,9	2.015,6	1.926,0	1.967,7	2.230,6
Hensatte forpligtelser	-642,8	-644,4	-640,2	-634,4	-426,2
Langfristet gæld (inkl. Fonde, legater m.v.)	-408,8	-546,6	-561,2	-684,1	-680,4
heraf ældreboliger	-142,6	-283,4	-309,8	-400,0	-387,2
Kortfristet gæld	-186,8	-155,3	-243,3	-113,3	-183,3
Gennemsnitlig likviditet (kassekreditreglen)	267,5	234,8	107,0	101,8	171,1
Likvide aktiver pr. indbygger (kr.)	2.378	2.385	-2.278	-351	1.981
Langfristet gæld pr. indbygger (kr.)	9.089	12.287	13.568	15.978	16.705
Skatteudskrivning					
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (kr.)	128.071	132.829	141.688	143.465	145.561
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,90	25,90	25,90	26,20	26,20
Grundskyldspromille	33,41	33,41	33,41	33,41	33,41
Indbyggertal	41.406	40.807	40.305	39.919	39.847

Positive beløb = indtægter/overskud Negative beløb = udgifter/underskud

Af efterfølgende oversigt fremgår udvalgenes regnskabsresultat sammenholdt med korrigerede netto-bevillinger på både drifts- og anlægsområdet.

	Regnskab 2015	Korrigeret Bevilling 2015	Afvigelse	Regnskab 2014
Børne- og Skoleudvalget	-534,1	-562,0	27,9	-548,9
Social- og Sundhedsudvalget	-1.152,2	-1.160,6	8,5	-1.160,1
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget	-431,2	-456,6	25,4	-442,7
Fritids- og Kulturudvalget	-52,7	-56,2	3,5	-54,4
Teknik- og Miljøudvalget	-253,4	-283,7	30,3	-270,8
Økonomi- og Planudvalget	-153,1	-183,3	30,2	-151,8
I alt	-2.576,6	-2.702,5	125,9	-2.628,6
Skatter, tilskud og renter	2.645,3	2.641,0	4,3	2.662,5
Ekstraordinære poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Forskel ("-" = underskud)	68,7	-61,5	130,1	33,9

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Bornholms Regionskommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og efter de retningslinjer, der er fastlagt af Social- og Indenrigsministeriet (SIM) i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter.

Kommunens regnskabspraksis er detaljeret fastlagt i bilag til kasse- og regnskabsregulativet, men skal her skitseres overordnet:

God bogføringsskik

Kommunens bogføring skal foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Ændringer i anvendt regnskabspraksis i forhold til foregående år

Regnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år, med undtagelse af "hensatte forpligtelser". Den ændrede praksis er beskrevet i nedenstående afsnit.

Driftsregnskab

Indregning af indtægter, udgifter og omkostninger

Indtægter indregnes så vidt muligt i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen inden udløbet af supplementsperioden, der slutter 31. januar i det nye regnskabsår.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes.

Præsentation i udgiftsregnskabet

Præsentation af kommunens årsregnskab tager udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab.

Årsregnskabets primære funktion er at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper.

Årsregnskabet indeholder en afrapportering af kommunens resultat.

Specifikationsgraden i årsberetningen er på hovedkonto niveau i henhold til SIM's autoriserede kontoplan. Der er udarbejdet separate specifikationer til regnskabet, hvor specifikationsgraden er på Center- og afdelingsniveau. Specifikationerne er optrykt særskilt.

Ekstraordinære poster

Her beskrives eventuelle driftsmæssige dispositioner, som er ekstraordinære for det pågældende regnskabsår.

Der sondres mellem indtægter og omkostninger afledt af kommunens primære og ekstraordinære aktivitet. Sidstnævnte vedrører aktiviteter, der ikke forventes at være tilbagevendende, og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet, f.eks. ekstraordinære tab afledt af naturkatastrofer, ekstraordinær afhændelse af aktiver, ekspropriationer eller lignende.

Bemærkninger til regnskabet

Styrelsesloven fastsætter, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Regnskabsbemærkningerne er udarbejdet i samarbejde med de enkelte centre og optrykt særskilt.

Balancen

Præsentation af balancen

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis ultimo regnskabsåret og året før, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtelser.

Der er af SIM fastsat formkrav til, hvordan balancen skal udarbejdes.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid.

Afskrivningsperioden for de enkelte grupper af aktiver fremgår af anlægsoversigten, note 5.

En forudsætning for registrering af et aktiv er at det har en brugs-/levetid på mere end 1 år, og har en anskaffelsespris på minimum 100.000 kr. ekskl. moms (for funktion 2.31 busdrift og 5.30 ældreboliger, der ikke er omfattet af momsrefusionsordningen, gælder en anskaffelsespris på 100.000 inkl. moms).

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Finansielt leasede aktiver optages på samme måde som aktiver der er betalt kontant. Anskaffelsen modsvares af en tilsvarende leasinggæld.

Udgifter, der medfører en væsentlig forbedring af et aktivs kapacitet eller en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid, aktiveres sammen med det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid.

Udgifter til vedligeholdelse udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

For en mere detaljeret beskrivelse af retningslinjerne henvises til Regionskommunens hjemmeside www.brk.dk, hvor det er muligt at finde den fulde vejledning til registrering af fysiske aktiver.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler o.lign. anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver - Aktier og andelsbeviser

Andele af interessentskaber, som Bornholms Regionskommune har medejerskab til, indgår i balancen med den andel af virksomhedernes indre værdi, jf. senest foreliggende årsregnskab, som svarer til kommunens ejerandel.

For noterede aktier foretages indregningen til kursværdien pr. 31. december og for ikke noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser o. lign.) foretages indregningen som udgangspunkt efter indre værdis metode.

Finansielle anlægsaktiver - langfristede tilgodehavender

Tilgodehavender er optaget i balancen til nominal værdi under de respektive regnskabsposter hertil. Der er foretaget nedskrivning til imødegåelse af forventede tab til nettorealiseringsværdien. Registreringen af det forventede tab er sket ved at foretage en kontering der nedbringer saldoen af "de langfristede tilgodehavender" med det forventede tab. Modposten hertil er egenkapitalen.

Omsætningsaktiver - varebeholdninger

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpematerialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet.

Der er fra åbningsbalancen 2007 krav om registrering af varebeholdninger med en værdi der overstiger 1 mio. kr. og/eller beholdninger på minimum 100.000 kr. med væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år.

Varebeholdninger måles som udgangspunkt til kostpris efter FIFO-princippet. Hvis dette ikke er muligt fastsættes beholdnings værdi ud fra en gennemsnitsbetragtning.

På baggrund af foranstående regelsæt, indgår der ikke varebeholdninger i balancen pr. 31.12.15.

Omsætningsaktiver – fysiske aktiver til salg

Grunde og bygninger til salg, anskaffet før 1.1.1999, er optaget til værdien i henhold til den offentlige ejendomsvurdering pr. 1.1.2004, hvis ejendomsvurderingen var minimum 100.000 kr.

Grunde og bygninger til salg, anskaffet efter 1.1.1999 er optaget til kostprisen, hvis kostprisen var minimum 100.000 kr.

Der kan foretages opskrivning til den forventede/realiserede salgspris.

Omsætningsaktiver - tilgodehavender

Udgifter og indtægter afholdt inden regnskabsårets udgang, men som vedrører efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som periodeafgrænsningspost under omsætningsaktiver - tilgodehavender.

Indtægter som vedrører indeværende regnskabsår, men som først betales i det efterfølgende regnskabsår er klassificeret som kortfristet tilgodehavende.

Omsætningsaktiver - Værdipapirer

Værdipapirer omfatter kommunens beholdning af pantebreve og ejerpantebreve.

Værdipapirerne indregnes som udgangspunkt til restgælden pr. 31.12.2015. Pantebreve og ejerpantebreve som vurderes at have en lavere værdi end den pålydende værdi/restgæld nedskrives til den forventede værdi.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser indregnes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, som resultat af en tidligere begivenhed, og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækkede vedrørende tjenestemandsansatte og ansatte på tjenestemandslignende vilkår, er optaget i balancen under forpligtelser.

Minimum hvert 5 år skal der foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen vedrørende tjenestemænd. SIM har fastlagt en pensionsalder på 62 år og en opgørelsesrente på 2% som udgangspunkt for beregningerne.

Forrige aktuarberegning blev foretaget pr. 31.12.2011 og den næste bliver foretaget pr. 31.12.2016. I perioden mellem de aktuarmæssige beregninger, har den hidtidige praksis været at forpligtelsen er blevet korrigeret i forhold til konstaterede til- og afgang i løbet af året. Efter aftale med kommunens revision er regnskabspraksis for beregning af forpligtelsen ændret i 2015, således at følgende model danner grundlaget for beregningen:

Forpligtelse, primo regnskabsåret
- udbetalte pensioner, netto
+ værdiansætning af optjent pension, svarende til 20,3% af lønsummen
+/- ændring i forpligtelsen vedr. Lærere i den lukkede gruppe

= forpligtelse, ultimo regnskabsåret

I regnskab 2015 er der desuden korrigeret for markedsværdien (+ 180 mio. kr.) på bonuskontoen hos Sampension, hvor størstedelen af tjenestemændene er genforsikret. Stigningen kan henføres til en ændret investeringsstrategi hos Sampension, som bl.a. betyder at den hidtidige garanti for nominal udbetaling er bortfaldet.

Fra og med regnskab 2008 indregnes hensatte forpligtelser vedrørende eksempelvis miljøforurening, indfrielse af garantier til enkeltpersoner i henhold til social-/boliglovgivning, retssager og erstatningskrav på balancen til den løbende ydelses kapitaliserede værdi opgjort pr. forpligtelse (hvis forpligtelsen er på minimum 100.000 kr.).

Fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansættelser optages til nominal værdi i overensstemmelse med de indgåede aftaler.

Opmærksomheden henledes på at miljøforpligtelser primært indregnes ved at foretage nedskrivning af grundværdien.

Kommunen er selvforsikret med hensyn til arbejdsskader. Dette bevirker at kommunen er forpligtet til at udbetale erstatning til skadelidte i tilfælde af en arbejdsskade. Erstatningssager skal medtages i status som en hensat forpligtelse.

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter er optaget med restgælden pr. 31.12.2015.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, andre myndigheder samt anden gæld, måles til nominal værdi.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kirken, andre kommuner og regioner optages med restværdien pr. 31.12.2015.

Feriepengeforpligtelsen indgår ikke i kommunens regnskabsaflæggelse.

Noter til driftsregnskab og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis driftsregnskab og balance i det omfang, der er væsentlige forhold, som bør belyses, og/eller SIM har stillet krav om noteoplysning/regnskabsbemærkning.

Driftsregnskab

Noter	Regnskabsopgørelse (mio. kr.) (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Opr. budget 2015	Korrigeret budget	Regnskab 2015	Regnskab 2014
	A. Det skattefinansierede område				
1	Indtægter				
	Skatter	1.666,8	1.665,7	1.665,6	1.641,4
	Tilskud og udligning	978,7	972,7	973,9	1.023,0
	Indtægter i alt	2.645,5	2.638,4	2.639,5	2.664,4
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Byudvikling, miljø og transport	-113,4	-114,9	-105,6	-112,6
	Undervisning og kultur	-412,8	-421,7	-410,9	-418,8
	Sundhedsområdet	-230,9	-215,3	-215,4	-214,8
	Sociale opgaver og beskæftigelse	-1.550,7	-1.540,0	-1.505,2	-1.514,7
	Fællesudgifter og administration*	-284,9	-324,1	-275,1	-284,7
	Driftsudgifter i alt	-2.592,7	-2.616,0	-2.512,2	-2.545,6
	Driftsresultat før finansiering (ekskl. Forsyningsvirksomheder)	52,8	22,4	127,4	118,8
	Renter mv.	-0,1	2,6	5,8	-1,9
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	52,7	25,0	133,1	116,9
	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Byudvikling, miljø og transport	-54,6	-61,6	-32,1	-26,3
	Undervisning og Kultur	-2,7	-11,0	-15,8	-16,3
	Sundhedsområdet	0,0	-1,0	-0,7	-1,3
	Sociale opgaver og beskæftigelse	-0,6	-25,5	-16,9	-42,4
	Fællesudgifter og administration	0,0	-3,8	-3,4	-1,0
	Anlægsudgifter i alt	-57,9	-103,1	-69,0	-87,4
	Jordforsyning				
	Salg af jord	7,3	27,4	1,5	1,9
	Køb af jord inkl. byggemodning	-7,0	-9,8	-1,5	-1,1
	Jordforsyning i alt	0,3	17,7	0,0	0,8
	Ekstraordinære poster	0	0	0	0
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-4,8	-60,4	64,2	30,4
9	B. Forsyningsvirksomhederne				
	Drift (indtægter - udgifter)	5,4	6,2	8,8	11,3
	Anlæg (indtægter - udgifter)	0,0	-7,3	-4,3	-7,7
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDERNE	5,4	-1,1	4,5	3,6
	C. RESULTAT I ALT (A + B)	0,6	-61,5	68,7	33,9

*) I 2015 er der foretaget overførsel af administrative omkostninger (andel af udgifter til central ledelse og administration) fra hovedkonto 6, "fællesudgifter og administration" til hovedkonto 5, "sociale opgaver og beskæftigelse" for serviceydelse, der er omfattet af reglerne om omkostningsbaserede takster for kommunale tilbud, I alt 27,0 mio. kr.

Balance

Noter	Balance (mio. kr.)	Ultimo 2014	Ultimo 2015
	AKTIVER		
4	Materielle anlægsaktiver		
	Grunde	152,9	152,7
	Bygninger	826,6	984,3
	Tekniske anlæg mv.	79,4	90,9
	Inventar	2,4	8,7
	Anlæg under udførelse	220,4	23,7
	I alt	1.281,7	1.260,3
	Immaterielle anlægsaktiver	0,0	0,0
	Finansielle anlægsaktiver		
5 / 7	Aktier og andelsbeviser m.v.	1.983,4	2.014,9
	Langfristede tilgodehavender	70,6	75,4
9	Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder	37,9	30,2
	I alt	2.091,9	2.120,5
	ANLÆGSAKTIVER I ALT	3.373,7	3.380,9
	Omsætningsaktiver - Varebeholdninger	0,0	0,0
	Omsætningsaktiver - Fysiske anlæg til salg (jordforsyning)	19,6	19,6
	Omsætningsaktiver - Tilgodehavender	20,2	41,0
	Omsætningsaktiver - Værdipapirer	0,0	0,0
6	Likvide beholdninger	-14,0	78,9
	AKTIVER I ALT	3.399,5	3.520,4
	PASSIVER		
7	EGENKAPITAL		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	-72,4	-70,0
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	0,0	0,0
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-1.218,9	-1.199,9
	Reserve for opskrivninger	-9,7	-9,7
	Modpost for donationer	-0,4	-0,4
	Balancekonto	-666,3	-950,7
	I alt	-1.967,7	-2.230,6
13	HENSATTE FORPLIGTELSE	-634,4	-426,2
8	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE	-637,8	-665,7
	NETTOGÆLD VEDR. FONDS, LEGATER, DEPOSITA M.V.	-46,3	-14,7
	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE	-113,3	-183,3
		-3.399,5	-3.520,4
10	Kautions- og garantiforpligtelser udgør 1.618 mio. kr.		
10/11	Øvrige forpligtelser og eventualrettigheder samt swapaftaler m.v.: Se noter		
12	Nærtstående parter		

Note 1, skatter, tilskud og udligning

Skatter, tilskud og udligning (mio. kr.)	Budget 2015	Korr. Budget 2015	Regnskab 2015		Regnskab 2014
Personskatter, a conto for indkomståret	1.519,0	1.519,0	1.519,0		1.499,9
Personskatter, efterregulering vedr. tidligere år	0,0	0,0	0,0		0,0
Personskatter i alt	1.519,0	1.519,0	1.519,0		1.499,9
Bruttoskat efter §48E samt skat af dødsboer	0,8	0,4	0,4		0,6
Selskabsskatter	9,6	9,6	9,6		9,4
Ejendomsskatter	137,4	136,6	136,5		131,5
Samlede skatter i alt	1.666,8	1.665,7	1.665,6		1.641,4
Kommunal udligning	667,6	668,6	668,6		680,4
Statstilskud	78,3	78,3	78,3		132,1
Udligning selskabsskat	15,9	15,9	15,9		12,8
Generelle tilskud i alt	761,8	762,8	762,8		825,4
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	-19,6	-19,6	-19,6		-19,3
Kommunale bidrag til Regionerne	-0,5	-0,5	-0,5		-0,5
Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner	18,0	18,0	18,0		26,0
Tilskud til ”Ø-kommuner”	45,9	45,9	45,9		45,0
Tilskud til udviklingsopgaver	17,1	17,1	17,1		16,6
Beskæftigelsestilskud	100,5	90,3	90,3		101,2
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud	2,4	2,4	2,4		2,5
Tilskud til et generelt løft af ældreplejen	7,0	7,0	7,0		6,9
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	9,4	9,4	9,4		9,2
Tilskud til omstilling af folkeskolen	10,8	10,8	10,8		4,7
Tilskud til styrkelse af kommunal likviditet	27,0	27,0	27,0		
Øvrige	-1,2	2,0	3,2		5,3
Øvrige tilskud/bidrag i alt	216,9	209,9	211,1		197,7
Skatter, tilskud og udligning i alt	2.645,5	2.638,4	2.639,5		2.664,4

Note 2, personaleoversigt

Antal helårsansatte	2011	2012	2013	2014	2015
Byudvikling, bolig og miljøforanstaltninger (konto 0)	27,49	106,47	194,83	148,54	84,15
Forsyningsvirksomheder m.v. (konto 1)	38,00	38,00	39,00	39,51	40,30
Transport og infrastruktur (konto 2)	290,34	256,64	206,78	191,73	194,31
Undervisning og kultur (konto 3)	804,08	759,90	643,17	607,29	557,53
Sundhedsområdet (konto 4)	59,43	65,34	65,12	65,38	62,50
Sociale opgaver og beskæftigelse (konto 5)	2.112,23	2.050,40	2.011,56	1.940,50	1.817,37
Administration, planlægning og fællesudgifter (konto 6)	478,61	459,74	455,01	445,50	429,45
I alt	3.810,18	3.736,49	3.615,47	3.438,45	3.185,61
Heraf elever	185,73	233,10	232,22	222,55	190,54
Samlede lønudgifter (mio. kr.) *	1.389	1.380	1.360	1.324	1.267

*) De samlede lønudgifter for 2011 og 2012 er justeret i forhold til det anførte i de oprindelige regnskaber.

Væsentlige ændringer i løbet af 2012:

Den væsentligste forklaring på forskydningerne i 2012 er etableringen af BRK Ejendomsservice (konto 0) som har overtaget personalet fra RKR-Service (konto 2) samt det tekniske servicepersonale og afdelingernes egne rengøringsmedarbejdere på konto 3,5 og 6.

Væsentlige ændringer i løbet af 2013:

Samme ændringer som i 2012. BRK Ejendomsservice endeligt på plads fra 2013.

Væsentlige ændringer i løbet af 2014:

Rengøring og beredskab (konto 0) er udliciteret pr. 1. september 2014.

Faldet i antallet af ansatte indenfor "sociale opgaver og beskæftigelse (konto 5)" skyldes hovedsagelig besparelser indenfor områderne "ældrepleje og dagcenter", "voksenhandicap" og "beskæftigelsesindsats" samt færre ansatte indenfor dagpasning som følge af faldende børnetal.

I foråret 2014 blev der iværksat en stor organisationsændring i kommunen. Effekten af ændringen er ikke slået fuldt ud igennem i 2014, bl.a. på grund af udbetaling af løn i opsigelsesperioden til de afskedige medarbejdere.

Væsentlige ændringer i løbet af 2015:

Udlicitering af rengøring (konto 0) pr. 1. september 2014 slår fuldt igennem.

Ændring af skolestruktur pr. 1. august 2015 hvor der blev dannet endnu en privatskole samt skolereformen fra 2014 slår igennem på skolefritidsordningerne (konto 3).

Faldet i antallet af ansatte indenfor "sociale opgaver og beskæftigelse (konto 5)" skyldes hovedsagelig besparelser indenfor områderne "ældrepleje og dagcenter" og "beskæftigelsesindsats" samt færre ansatte indenfor dagpasning som følge af faldende børnetal.

Eleverne: Færre serviceassistentelever som følge af udlicitering af rengøring, færre elever inden for det pædagogiske område og færre elever i administrationen.

Note 3, Overførte bevillinger

Uforbrugte bevillinger og rådighedsbeløb, der er overført mellem årene (mio. kr.)	Fra 2011 til 2012	Fra 2012 til 2013	Fra 2013 til 2014	Fra 2014 til 2015	Fra 2015 til 2016
Drift:					
Børne- og Skoleudvalget	19,0	20,9	10,1	24,8	26,6
Social- og Sundhedsudvalget	31,7	27,1	7,1	9,7	8,3
Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget	2,5	6,0	4,6	13,3	17,0
Teknik- og Miljøudvalget	-6,4	-3,7	0,2	3,1	6,7
Økonomi- og Planudvalget	36,9	41,4	36,9	23,0	28,2
Fritids- og Kulturudvalget	3,0	3,7	3,0	3,0	3,4
I alt overførte driftsbevillinger til næste år	86,6	95,4	61,8	76,9	90,3
Anlæg:					
I alt overførte anlægsbevillinger til næste år	9,4	61,3	49,4	25,5	23,8
I alt overførte bevillinger	96,0	156,7	111,2	102,4	114,1
- Bevilgede låneoptagelser, netto *	-55,7	-41,2	-58,7	-55,3	-4,4
I alt, netto-genbevilget næste år	40,3	115,5	52,5	47,1	109,7

*) Specifikation af "bevilgede låneoptagelser, netto" (mio. kr.):

Låneoptagelser	-40,6
Afdrag på lån	35,2
udlån (Fabriksvej)	1,0
	<hr/>
	-4,4

Note 4, anlægsoversigt

Anlægsoversigt (mio. kr.)	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse	Immaterielle anlægsaktiver	I alt
Kostpris 01.01.2015	152,7	1.168,5	190,4	51,2	220,4	2,1	1.785,3
Tilgang	0	0	23,1	13,6	18,3	0	54,9
Afgang	0	0	-0,7	0	-1,4	0	-2,0
Overført	-0,3	195,3	0	0	-213,6	0	-18,5
Kostpris 31.12.2015	152,5	1.363,8	212,8	64,8	23,7	2,1	1.819,6
Opskrivninger 01.01.2015	0,2	0	0	0	0	0	0,2
Årets opskrivninger	0,2	0	0	0	0	0	0,2
Opskrivning afhændede aktiver	-0,2	0	0	0	0	0	-0,2
Opskrivninger 31.12.2015	0,2	0	0	0	0	0	0,2
Ned- og afskrivninger 01.01.2015	0	-341,9	-111,0	-48,8	0	-2,1	-503,7
Årets afskrivninger	0	-37,6	-11,5	-7,3	0	0,0	-56,4
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver	0	0	0,7	0	0	0	0,7
Ned- og afskrivninger 31.12.2015	0	-379,5	-121,8	-56,1	0	-2,1	-559,5
Regnskabsmæssig værdi 31.12.2015	152,7	984,3	90,9	8,7	23,7	0	1.260,3
Samlet ejendomsværdi 2015		1.548,3					
Reserve ved evt. opskrivning til ejendomsværdi *		411,3					
Finansielt leasede aktiver udgør			12,1	8,8			20,9
Afskrivning (over antal år)	Ingen	10-50 år	5-20 år	3-10 år	Ingen	max. 10 år	

*) Den anførte "reserve ved evt. opskrivning" omfatter både reserve for "grunde" og "bygninger".

Note 5, Langfristede tilgodehavender af aktiver og ejerandele

Langfristede tilgodehavender vedr. aktier, ejerandele og andelsbeviser (kr. 1.000)	2015			2014
	Ejerandel i %	Indre værdi	Kommunal andel	Kommunal andel
Tarco A/S	-	-	-	61
Kommunernes Pensionsforsikring *	0,88		9	9
KOMBIT A/S (Kommune Holding A/S (KMD)) **			47	47
Indskudsbeviser, andelsboligforeninger			449	449
Destination Bornholm ApS			55	55
Fonden Bornholms Lakseklækkeri	100		300	300
Fonden Bornholms Musikhus	100		300	300
Østkraft Net A/S	100	712.389	712.389	712.405
Rønne Havn A/S	99,99	110.754	110.749	97.817
Nexø Havn A/S	99,98	24.209	24.204	22.236
Andele i restprod. selskab ("ejer": BOFA)			25	25
Bornholms Forsyning A/S	100	1.166.368	1.166.368	1.149.722
Elite Bornholm ApS	3,7	135.000	5	5
I alt			2.014.900	1.983.431

*) Kommunernes Pensionsforsikringsselskabs egenkapital (indre værdi) i henhold til selskabets regnskab for 2014: 4,0 mia. kr.
Kommunens andel af egenkapitalen (7/800) udgør 35 mio. kr.
Grundet udbyttebegrænsning i virksomhedens vedtægter er den reelle værdi af kommunens aktiepost alene 8.820 kr.

***) I 2009 blev KMD A/S solgt af KOMBIT A/S (tidligere Kommune Holding A/S) til EQT og ATP. I den forbindelse modtog kommunen en à conto udlodning på 6,5 mio. kr., baseret på en samlet udlodning af 50% af provenuet ved salget af KMD A/S. Yderligere 6,5 mio. kr. blev udloddet i 2015, svarende til 50% af salgsindtægten i forbindelse med afhændelse af ejendomme som tidligere var ejet af KMD.

Værdien af den kommunale andel er fastsat til størrelsen af de tidligere kommuners indskudsbeløb.

Beregnete tab på tilgodehavender (kr. 1.000)	Status (nominel)	Forventet tab	Balanceværdi (nedskrevet)
Udlån til beboerindskud	16.853	-2.528	14.325
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	51.095	-8.096	42.999
I alt	67.948	-10.624	57.324

Landsbyggefonden skal jf. SIM's regler ikke værdiansættes i balancen. Indskuddet udgør 96,2 mio. kr. ultimo 2015.

Note 6, Finansieringsoversigt

Finansieringsoversigt (mio. kr.)	Regnskab
Likvide beholdninger primo (inkl. værdipapirer)	-14,0
Tilgang af likvide aktiver:	
+ Årets resultat	68,7
+Lånoptagelse	63,4
- Kursregulering investeringsbeviser	-5,0
+ Øvrige finansforskydninger	13,4
Anvendelse af likvide aktiver:	
- Afdrag på lån	-47,4
Likvide beholdninger ultimo (inkl. værdipapirer)	78,9

Note 7, Udvikling i egenkapitalen

Udvikling i egenkapitalen (mio. kr.)	
Egenkapital, 01.01.2015	1.967,7
+/- udvikling i modposter til takstfinansierede aktiver	-2,4
+/- udvikling i modposter til selvejende institutioners aktiver	0,0
+/- udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	-19,0
+/- udvikling i modposter til reserve for opskrivning	0,0
+/- udvikling på balancekontoen, inkl. primokorrekationer :	
+ resultat iflg. regnskabsopgørelsen	68,7
- regulering vedr. BOFA`s finansielle resultat	-7,9
+ regulering af værdier, Bornholms Forsyning, Østkraft, Rønne og Nexø Havn m.fl.	31,5
- forskydning i henlæggelser, ældreboliger	-1,8
+ forskydning i pensionsforpligtelsen, tjenestemænd	208,2
+ klimatilpassningsprojekter, udført for Bornholms Forsyning A/S	3,5
- kursregulering af beviser i investeringsforeninger	-5,8
+ afskrivning af restancer	3,1
+ kursregulering af gæld (indeksregulering, afdragsbidrag, ydelsesstøtte)	0,1
- Primokorrekationer	0,0
- øvrige reguleringer af kort- og langfristede tilgodehavender/gæld m.m.	-15,3
Årets bevægelser på den finansielle balancekonto i alt	284,4
Egenkapital 31.12.2015	2.230,6

Note 8, Langfristet gæld

Langfristet gæld (mio. kr.)	2014	2015
Selvejende institutioner med overenskomst	0	0
Ældreboliger	400,0	387,2
Færgedrift	0	0
Finansielt leasede aktiver	8,9	20,9
Øvrig gæld	229,0	257,5
I alt	637,8	665,7

Al gæld er optaget i danske kroner.

Konvertering af lån:

Der er foretaget 5 tvangskonverteringer af ældreboliglån, på baggrund af en anmodning herom fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Ved låneudmålingen er der taget højde for at låneprovenuet højst må svare til indfrielsessbeløbene på de indfrieede lån med tillæg af omkostninger. De nye låns løbetid er fastsat svarende til restløbetiden på de indfrieede lån.

Note 9, Forsyningsvirksomheder

I 2008 blev Bornholms Forsyning udskilt fra Bornholms Regionskommune i forbindelse med etableringen af Aktieselskabet Bornholms Forsyning. I den forbindelse blev der udstedt et gældsbrief på det økonomiske mellemværende i forbindelse med udskillelsen, med Bornholms Forsyning A/S som debitor. Gælden afvikles over 10 år og restgæld pr. 31.12.2015: 6,8 mio. kr.

I 2014 og 2015 er der iværksat flere klimainvesterings projekter på Bornholm på vegne af Bornholms Forsyning A/S. I den forbindelse har Regionskommunen pr. 31.12.2015 foretaget et samlet udlæg på 10,4 mio. kr.

Forsyningsvirksomhederne skal over en periode økonomisk hvile i sig selv, og det enkelte års overskud eller underskud opsamles på en særlig konto i den finansielle status.

Udviklingen i "resultat" og "mellemværende" i perioden 2011 - 2015 fremgår af følgende tabel:

(mio. kr.)	Resultat					Mellemværende				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Antenneanlæg	0,0	-	-	-	-	0,7	-	-	-	-
BOFA	32,0	-5,2	-9,6	-10,3	-7,9	46,1	40,9	31,3	21,0	13,1
I alt (overskud/udlæg)	32,0	-5,2	-9,6	-10,3	-7,9	46,8	40,9	31,3	21,0	13,1

Samlet mellemværende (mio. kr.):	
Bornholms Forsyning A/S, gældsbrief	6,8
Klimainvesteringer	10,4
BOFA	13,1
I alt	30,2

Note 10, Kautions- og garantiforpligtelser samt eventualrettigheder

	2015	2014
Almindelige kautions- og garantiforpligtelser (mio. kr.)		
Rønne Varme	95,2	111,0
Østkraft	196,7	180,3
Musikhuzet	0,9	0,9
Rønne Havn	2,1	2,4
Bornholms Varme A/S *	491,5	406,9
Nexø Havn	5,4	6,0
Bornholms Museum	2,1	-
Bright Park	0,7	0,2
Idrætsformål	3,8	4,0
Bornholms Folkehøjskole	0,9	0,9
Udbetaling Danmark **	704,5	573,8
19 private boligindskudslån m/Regionskommunegaranti	0,3	0,2
I alt	1.503,9	1286,7
Garanti for statslån og regaranti for lån til boligbyggeri	24,0	25,6
Anden kommunal garanti for lån til bolig- og institutionsbyggeri	90,0	78,9
I alt	114,0	104,4
Almindelige kautions- og garantiforpligtelser i alt	1.617,8	1.391,1
Andre eventualforpligtelser:		
3 sager omhandlende olieforurenet grund, opkrævninger fra Landsbyggefonden og en retssag	1,5	-
Leasingforpligtelser, operationel leasing	2,8	4,8

*) Stigningen i kautions- og garantiforpligtelsen for Bornholms Varme A/S i 2015, skyldes hovedsagelig finansiering af udgifter i forbindelse med etablering af fjernvarmeanlæg i Gudhjem/Melsted samt købet af Vestbornholms Varmeværk.

**) Samtlige kommuner har stillet solidarisk garanti for lån med samlet restgæld på 704,5 mio. kr. ydet til Udbetaling Danmark. Kommunens reelle andel af garantien, hvis man fordeler garantien på samtlige kommuner i forhold til indbyggertallet, udgør 4,9 mio. kr., hvilket er et mere retvisende beløb for kommunens hæftelse.

Eventualrettigheder (mio. kr.)	2015
Nedskrevne pantebreve (tilskud til svømmehal m.v.) på funktion 9.20	18,0
Indskud i Landsbyggefonden	96,2

Note 11, Omlægning og rentesikring m.v.

(mio. kr.)

SWAP-aftaler:

Modpart	Oprindelig hovedstol	Nom. Restgæld 31.12.2015	Markeds-værdi 31.12.2015	Udløbs dato	Rente-forhold	Valuta-forhold
Nordea	9,2	7,8	8,7	24.06.2019	Variabel til fast	DKK/DKK
Nordea	11,3	9,9	10,4	30.04.2037	Variabel til fast	DKK/DKK

Som led i sikring af indregnede og ikke indregnede transaktioner anvender kommunen sikringsinstrumenter som renteswaps.

Note 12, Nærtstående parter

Redegørelse for forretningsmæssige transaktioner/samhandel mellem kommunen og virksomheder, som kontrolleres af medlemmer af kommunalbestyrelsen eller direktionen:

Handel med nærtstående parter er sket på almindelige markedsvilkår i 2015.

Note 13, Hensatte forpligtelser og kommunens selvforsikringsordninger

Hensatte forpligtelser:

Kommunen har opgjort de hensatte forpligtelser vedrørende arbejdsskade og tjenestemænd m.v. i henhold til den fastlagte regnskabspraksis og indregnet ændringen fra 2014 til 2015 direkte på funktionen.

Selvforsikringsordninger:

Kommunen har valgt at være selvforsikret vedrørende nedenstående områder. Præmierne er fastsat som følger:

Arbejdsskade: Forventede udgifter på baggrund af afholdte udgifter i foregående år og forventninger til udgiftsudviklingen.

Tyveri: Præmien er sat i bero for at få nedbragt det akkumulerede overskud

Nedenfor er der redegjort for de enkelte forsikringsordningers over/underskud i forhold til "hvile i sig selv" princippet og det fastlagte bidrag

Selvforsikrings- område (kr. 1.000)	Primosaldo	Bidrag 2015	Forbrug 2015	Overskud (+) / underskud (-) akkumuleret
Arbejdsskade	2.380	4.195	3.376	3.199
Tyveri	630	0	0	630

Øvrige bemærkninger til regnskabet

Omkostningskalkulationer vedr. personlig og praktisk bistand

Taksterne er optrykt særskilt i specifikationer til årsberetningen.

Opgaver udført for andre myndigheder

Der er ikke udført opgaver for andre myndigheder ud over varetagelse af driften af hovedlandeveje for Vejdirektoratet.